

LUNDS
UNIVERSITET

Biblioteksstyrelsen

PROTOKOLL

Sammanträdesdatum

2018-05-21

Närvarande

Ledamöter

Bo-Anders Jönsson

vicerektor, ordförande

Lena Eskilsson

prodekan, Samhällsvetenskapliga fakulteten

Heiko Herwald

viceprodekan, Medicinska fakulteten

Axel Hilling

docent, Ekonomihögskolan

Anders Ljungar-Chapelon

professor, Konstnärliga fakulteten

Ulf Maunsbach

universitetslektor, Juridiska fakulteten

Jan-Åke Nilsson

professor, Naturvetenskapliga fakulteten

Erik Swietlicki

viceprodekan, Lunds tekniska högskola

Eric Mace

studeranderepresentant

Jack Senften

studeranderepresentant

Anders Törnkvist

studeranderepresentant

Lasse Bourelius

bibliotekschef, Blekinge tekniska högskola, extern ledamot

Kristian Jensen

Head of Collections and Curation, British Library, extern ledamot

Agneta Olsson

överbibliotekarie em., Göteborgs universitet, extern ledamot

Eva Nylander

tf. universitetsbibliotekarie, Lunds universitet

Ej närvarande ledamot

Barbara Törnkvist-Plewa

prodekan, Humanistiska och teologiska fakulteterna

Företrädare för de anställda med närvaro- och yttranderätt

Marie Hoen

SACO

Övriga

Lena Landgren

planeringskoordinator, Universitetsbiblioteket, protokollförare

Jenny Lövdahl

ekonom, Universitetsbiblioteket, punkterna 24 och 25

§	Ärende Beslut	Bilagor Föredragande
---	------------------	-------------------------

17 Öppnande av sammanträdet

Ordförande välkomnar alla närvarande och förklarar sammanträdet öppnat.

18 Fastställande av dagordning

Styrelsen beslutar att fastställa utsänd dagordning. Det framförs önskemål om att punkt 27, som är satt som en informationspunkt, även ska innefatta en diskussion. Ordförande menar att det är rimligt med en kortare diskussion.

19 Utseende av justeringsperson

Styrelsen beslutar att utse Heiko Herwald att tillsammans med ordförande justera dagens protokoll.

20 Föregående mötesprotokoll

PM 2018-02-12, Protokoll Biblioteksstyrelsen
[Bilaga 20]

Ordförande påpekar att processen för kravprofil för rekryteringen av en ny universitetsbibliotekarie (som nämns i § 5) har skjutits fram med anledning av att rektor gett tf universitetsbibliotekarien och styrelsens ordförande i uppdrag att göra en översyn av UB:s uppdrag.

Styrelsen beslutar att lägga protokollet från 2018-02-12 till handlingarna.

21 Ordföranden informerar

Ordföranden har besökt alla fakultetsbiblioteken och UB för att bland annat informera sig om hur biblioteken arbetar med utbildning och digitalisering. Han har blivit mycket väl mottagen och konstaterar att biblioteken i stort sett är väl integrerade i utbildningarna, att man arbetar med digitalisering och att det finns en stor vilja till samarbete biblioteken emellan.

UKÄ föreslår att forskning ska lyftas in i den heltäckande kvalitetssäkringen. En systematik ska byggas upp, förslag kommer att gå ut på remiss men arbetet är fortfarande i ett tidigt stadium. VR har tittat på indikatorer på nationell nivå, däribland bibliometri.

Vid rektors verksamhetsdialoger med fakulteterna har det framkommit en önskan att samarbeta inom flervetenskap och försöka undanröja administrativa, ekonomiska och kulturella hinder i linje med det breda universitetet. I arbetet med att ta fram gemensamma handlingsplaner för digitalisering av utbildningen och gemensamma digitala system spelar biblioteken en central roll.

Information om aktuella frågor inom LUB

PM 2018-05-21, Aktuella frågor inom biblioteksverksamheten vid universitetet [Bilaga 22]

Föredragande: Eva Nylander

Eva Nylander informerar om aktuella frågor. Vad gäller Elsevier har sedan bilaga 22 skrevs avtalet strandat, vilket innebär att Sverige inte kommer att få tillgång till nya artiklar från förlagets tidskrifter efter 30 juni i år. Tillgången från 1995-30/6 2018 är intakt. Eventuellt kommer dock förlaget att ta ut en så kallad post termination access cost, det vill säga en kostnad för att få tillgång till artiklar efter det att avtalet gått ut, men den summan är ännu okänd. Svenska forskare kommer även fortsättningsvis kunna publicera sig i Elseviers tidskrifter. Det kan bli aktuellt med strategiska diskussioner om vad Lunds universitet ska göra med medel som annars skulle bekostat Elseviers tidskrifter.

Elsevier kommer att kontakta landets rektorer och forskare för att påtala konsekvenserna av det uppsagda avtalet. Bibsam betonar att det inte bör tas någon kontakt med förlaget och inte heller slutas några separata avtal. Intresset är stort från internationellt håll hur Sverige hanterar situationen. I Tyskland, som också sagt upp avtalet med Elsevier, har förlaget inte stängt av tillgången än, man fortsätter förhandla med universiteten.

I samband med flytten av dagstidningar från Hög till den nya depån på Gastelyckan har, efter råd från Kristian Jensen, kontakt tagits med länder som av olika anledningar saknar dagstidningsbestånd. UB kommer till exempel att skicka tyska dagstidningar till Tyskland, Polen och de baltiska länderna som har förlorat mycket av beståndet från perioden 1919-1946. Just detta material är lyckligtvis inte mögelangripet.

Styrelsen beslutar att lägga informationen om aktuella frågor till handlingarna.

Utseende av vice ordförande

Föredragande: Bo-Anders Jönsson

Ordföranden föreslår att styrelsen väljer Agneta Ohlsson till styrelsens vice ordförande.

Styrelsen beslutar att välja Agneta Ohlsson till vice ordförande under mandatperioden 2018-2020. Agneta Ohlsson deltar inte i beslutet.

Information om uppföljning tertial 1

PM Utfall tertial 1 samt prognos för helår 2018 UB [Bilaga 24]

Föredragande: Jenny Lövdahl

Jenny Lövdahl redogör för utfallet för UB:s tre kostnadsställen – E-media (inklusive publiceringsfonden), Depåer och Övrig verksamhet – för tertial 1 och prognos helår 2018.

Publiceringsfonden kommenteras, liksom vid många tidigare uppföljningar. Ansökningarna kommer i de flesta fall från Medicinska fakulteten men det är UB som administrerar fonden. Det konstateras att det troligen inte finns något annat universitet som har en motsvarande fond och att trycket lär minska framöver eftersom det idag är möjligt att få medel för publicering från forskningsfinansiärerna. Problemet med att få fram tillförlitliga kostnader för publicering av forskning från Lunds universitet kommenteras. I det pågående projektet om TCP (Total Cost of Publishing) på UB försöker man kartlägga kostnaderna.

Styrelsen beslutar att lägga informationen om utfall tertial 1 och prognos helår 2018 UB till handlingarna och tackar Jenny för en tydlig presentation som visar att det förs ett ansvarsfullt ekonomiarbete på UB.

25 Fastställande av verksamhetsberättelse för LUB 2017 inklusive statistik

PM Verksamhetsberättelse LUB 2017
[Bilaga 25]

Föredragande: Lena Landgren

Lena Landgren presenterar utkastet till verksamhetsberättelse för LUB 2017. Ytterligare kommentarer till varför de fysiska besöken och utlåningen minskar ska läggas till kapitlet LUB i siffror.

Det noteras att styrelsen gärna vill att besöksstatistiken för alla bibliotek och även statistiken för digitala besök synliggörs. Jenny Lövdahl tar fram diagram till verksamhetsberättelsen som visar statistik på dessa områden.

Styrelsen beslutar att fastställa verksamhetsberättelsen för LUB 2017.

26 Offsettingavtal – en introduktion

Föredragande: Bibliotekarierna Jörgen Eriksson och John Holmberg Runsten

Jörgen Eriksson ger en introduktion till så kallade offsettingavtal, det vill säga avtal som kombinerar tillgången genom prenumeration till förlagets traditionella utgivning med direkt finansiering av kostnader för att göra artiklar fritt tillgängliga i hybridtidsskrifter. Max Planck är ledande och har tagit fram en OA Road Map, som bland annat fastställer att offsettingavtal ska vara tidsbegränsade, kostnadsneutrala och leda mot enbart Article Processing Cost (APC) som finansieringsmodell. Jörgen ger exempel på vad han ser som både för- och nackdelar med avtalen; de ger en smidig övergång genom bland annat en förenklad finansiering men kostnadsneutraliteten kan ifrågasättas.

John Holmberg Runsten går igenom de offsettingavtal som för närvarande finns vid Lunds universitet: Springer Compact, Taylor & Francis, Royal Society of Chemistry (RSC) och Institute of Physics (IOP). Springer Compact-avtalet täcker till exempel prenumerationskostnader och 4 200 APC:er nationellt. Avtalet har inneburit en kostnadsökning för Lunds universitet med 30%, om inte KB gått in med medel hade prisökningen varit 45%.

På frågan om hur han ser på de ökade kostnaderna svarar Jörgen att det behövs ett nytt belöningsystem för forskarna, så länge det är viktigt att publicera sig i ett urval tidskrifter som finns hos de aktuella förlagen kan dessa ta vilka summor som helst.

Ordförande konstaterar att styrelsen lär återkomma till ytterligare diskussion om offsetting-avtalen.

27

UB:s uppdrag – tidplan och upplägg

PM Översyn av uppdrag för Universitetsbiblioteket, Tidplan för arbetet med översynen av UB:s uppdrag och Biblioteken i organiserad samverkan – ett diskussionsunderlag
[Bilagorna 27 a-c]

Föredragande: Bo-Anders Jönsson

Tf universitetsbibliotekarien och styrelsens ordförande har fått i uppdrag av rektor att göra en översyn av UB:s uppdrag och i samband med detta även se över den nuvarande styrelsens uppdrag. Ordförande informerar om att det dokument som tre fakultetsbibliotekarier har skickat till styrelsen med förankring hos respektive styrelserepresentant (J, N och S) blir ett inspel i arbetet med uppdragsöversynen. Ordföranden betonar att arbetet med uppdraget inte kommer att innefatta förslag på en organisationsförändring inom biblioteksverksamheten. Det ges utrymme för en kortare diskussion.

Ulf Maunsbach påtalar att UB:s uppdrag är ett viktigt och tydliggörande dokument och därför av vikt för många berörda. Han undrar när i tidsplanen dekanerna kommer få möjlighet att ta del av förslaget och om förslaget kommer att gå ut på remiss. Ordföranden menar att förslaget kommer att diskuteras i RL.

Det råder olika meningar i styrelsen om hur bilaga 27c har hanterats. Agneta Ohlsson ger uttryck för besvikelse och bestörtning över ärendehantering och påpekar att man ska "följa linjen". Styrelsen har inte bett om detta dokument och arbetet med uppdraget har inte ens påbörjats. Hon undrar vad avsikten med denna skrivelse är och påtalar också att universitetsbibliotekarien inte är nämnd i dokumentet. Även ordföranden ifrågasätter hur ärendet hanterats. Kristian Jensen ifrågasätter dokumentets status och menar att det faktum att det har skickats till styrelsen utan att ha diskuterats bland fakultetsbibliotekarierna och UB:s avdelningschefer är i sig mer intressant än innehållet; hanteringen visar tydligt på att samarbetet inom nätverket är svagt och inte fungerar som det borde. LTH:s representant konstaterar också att ärendet inte förankrats i LUB:s ledningsgrupp.

På frågan ställd till Eva Nylander om hur hon ser på avsaknaden av universitetsbibliotekariens roll i dokumentet svarar hon att hon är förvånad och undrar hur det faktum att istället LUB:s ledningsgrupp och biblioteksstyrelsen lyfts fram ska tolkas. Menar avsändarna att det inte behövs en universitetsbibliotekarie? Hon känner också viss besvikelse över att underlaget inte diskuterats med henne och i ledningsgruppen och tolkar det som ett uttryck för bristande förtroende. Tidplanen, som också är känd av ledningsgruppen, visar att UB ansträngt sig att förankra arbetsprocessen hos många intressenter. Ordförande påpekar att det i arbetsordningen finns en universitetsbibliotekarie.

HT:s styrelserepresentant hade lämnat skriftlig kommentar till bilaga 27c och ställer sig bakom förslagen däri. Jan-Åke Nilsson menar att det inte är fel att lämna ett sådant underlag. Han tycker det är viktigt att det kom, och det visar att översynen behövs. Han ser förslagen i bilaga 27c som positiva och värda att diskutera. Även Lena Eskilsson ställer sig positiv till underlaget. Ulf Maunsbach menar att det finns en rädsla från fakultetshåll att processen med översynen av UB:s uppdrag ska förbise fakulteterna och att det är viktigt att ta denna rädsla på allvar. Han menar att bilaga 27c är ett lovligt initiativ som ger ytterligare perspektiv till processen.

SACO-representanten menar att det är viktigt att tydliggöra vissa saker, att inte bygga in otydligheter i det nya uppdraget, och konstaterar att det finns splittringar inom LUB:s ledningsgrupp.

Studenterna önskar att bli tydligt involverade under arbetets gång.

28 **Bordet runt, biblioteksrelaterad information från fakultetsbiblioteken och studentkårerna**

Föredragande: Bo-Anders Jönsson

E: Lokalfrågan är alljämt ett problem. Man arbetar med att hitta nya sätt att integrera biblioteket, bland annat inom forskarstödet.

J: Man har fått anstånd med EDC, ska lämnas i början av juni, man minskar antalet datorer i biblioteket till förmån för fler arbetsplatser. E-mediabeståndet går igenom i syfte att utvärdera användningen.

K: Biblioteken uppskattade ordförandes besök. Biblioteken ska gå över till RFID. Allt står stilla vad gäller omlokiseringsplanerna, men det lutar åt samlokalisering av fakultetens bibliotek.

M: Förutsättningarna för samarbetet mellan Region Skåne LU försvåras i och med GDPR, ett möte är kallat till inom fakulteten.

N: Geobiblioteket har nyinvigts. Fakulteten kommer att utöka antalet betjäningstillfällen i och med MAX IV och ESS. Biblioteken är representerade i fakultetens kvalitetssäkringsgrupp. Biblioteksnämnden har diskuterat offsettingavtalen. Det har varit en förnyad diskussion om predatory journals, som kan hjälpa forskare att vara på sin vakt.

S: Ordförandes besök uppskattades mycket. I kvalitetssäkringsgruppen ingår biblioteket. CMES är nu en del av fakulteten, vilket även LUCSUS kommer att bli med början 1 januari 2019.

Slutligen påminns om att det finns intresse från styrelsens sida att få en rundvandring på UB. Universitetsbibliotekarien noterar detta och ber att få återkomma med lämplig tidpunkt.

29 **Övriga frågor**

Inga övriga frågor.

30 Mötet avslutas

Ordföranden avslutar mötet.

Vid protokollet

Lena Landgren

Justeras

Bo-Anders Jönsson

Heiko Herwald